

PREHLED

ČÍSLO 9

VYŠLO 10. 3. '90

O STRACHU

Strach je stále ještě mezi námi a je to síla, která stává překážkou na cestě společenských změn, utváří nedůvěru k lidem i k perspektivám, brání aktivitě a účinné spolupráci. V těchto dnech mezi 7. a 15. březnem si snad ostřeji než jindy uvědomujeme kořeny našeho strachu.

Nedůvěra a obavy z budoucnosti nemůže mít nikdo za zlé té generaci, která se dvakrát za život probudila do šedého rána, kdy na ulicích stály cizí obrněné vozy a bylo konec nadějí. 15. březen 1939 byl konec svobodné republiky, tak jak ji proboujel a do demokratické podoby utvářel T. G. Masaryk. 21. srpen 1968 byl konec nadějí, že v Československu nabude socialismus lidskou tvář. Zážitky z těchto dní nevymaže čas a myslí několika generací. I ti ze starších občanů, kteří se dnes horečně vrhají do práce, aby se ještě jednou pokusili realizovat ideál demokratické republiky, nesou ty zážitky v sobě a musí bojovat proti strachu, že to opět špatně dopadne. Je třeba, abychom se podívali sami do sebe a ujasnili si, že 15. březen 1939 je jedním ze zdrojů našich strachů, uložených kdesi hluboko v našem vědomí. Jestliže pak posoudíme situaci, jaká byla, když hitlerovská vojska obsazením Československa začínala své dobovačné tažení k vládě nad Evropou a nad světem, a situaci dnešní, kdy se prosazuje společný zájem velkých i malých států na dohodě a míru, pak poznáme neracionálnost obav a strachu.

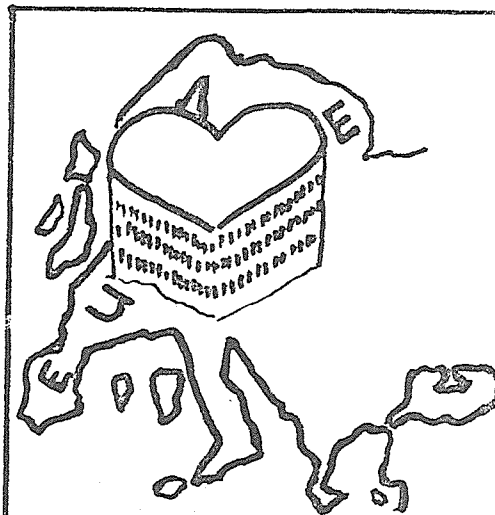
"Komplex 15. března" v českém národě má však ještě jinou podobu. Je třeba znovu připomenout, jak často byl zneužíván (a je někde zneužíván i dnes). Kádkoliv se objevily za vlády jedné strany potíže, kritika či hlasy o potřebě změn, okamžitě se vynořily v novinách články o tom, jaké záměry mají sudetoněmecké landsmanšafy a jaké nebezpečí z Německa nám hrozí.

Kdo stále ještě rozdmychává a šíří strach, opletený polopravdami a svázaný s narodnostní nenávisť, sleduje své vlastní zájmy. Chce zbrzdit vytvoření rovnoprávných vztahů mezi národy Evropy a podlomit důvěru v možnost hospodářského a sociálního rozvoje Československa v evropském domě. To by vyhovovalo těm, kteří tak neradi opouštějí své mocenské pozice, opřené o mezinárodní napětí a domácí strach.

HLEDEJTE

Včísle.

- SETKÁNÍ S DALAJLÁMOU
- KE KOOPTACI POSLANCŮ
- EKOLOGIE
- VERĚJNÁ BEZPEČNOST
- KULTURA
- NAŠ ROZHOVOR
- ZPRAVY

Pomozte! HRANICKÝ TÝDENÍK "PŘEHLED" HLEDAJÍ TISKÁRNU! Pomozte

SETKAL JSEM SE S DALAJLÁMOU

Ještě čtvrt hodiny před desátou hodinou, začátkem setkání v Realistickém divadle 5. února 1990 v Praze, jsem pochyboval, že se mi mé přání uskuteční. I to by stálo za samostatný článek.

Duchovní i politický vůdce Tibetu Losang Džangden Džamco Ingvang, čtrnáctý dalajláma, nositel Nobelovy ceny míru za rok 1989, se narodil 6.7.1935. Má jeho trvale usměvavou tvář, jeho gestikulaci, skromnost, bezprostřednost, nikdo nezapomene. Nezapomenu ani na zvláštní pocit klidu a vyrovnanosti, který vyzařuje z jeho tváře.

Dalajláma považuje za hlavní lásku a porozumění. Nejdůležitější je láska, aby člověk byl člověkem dobrého srdce. Máme vzpomenout na své učitele - učitele s láskou k žákovi nikdo nenahradí a nikdy na něj nezapomeneme.

Soucit, který vyžaduje dalajláma, není litování, ale porozumění, pochopení druhého, porozumění pro jeho potřeby a samozřejmě pomoc druhému.

Hlavní příčinu celosvětové mravní krize vidí v nedostatku zájmu o dítě v rodině, duchovní lásky a náklonnosti v nejdůležitějším období, do pěti let dítěte. Něžný dotek matky po narození a klid její duše v období těhotenství se ničím nenahradí.

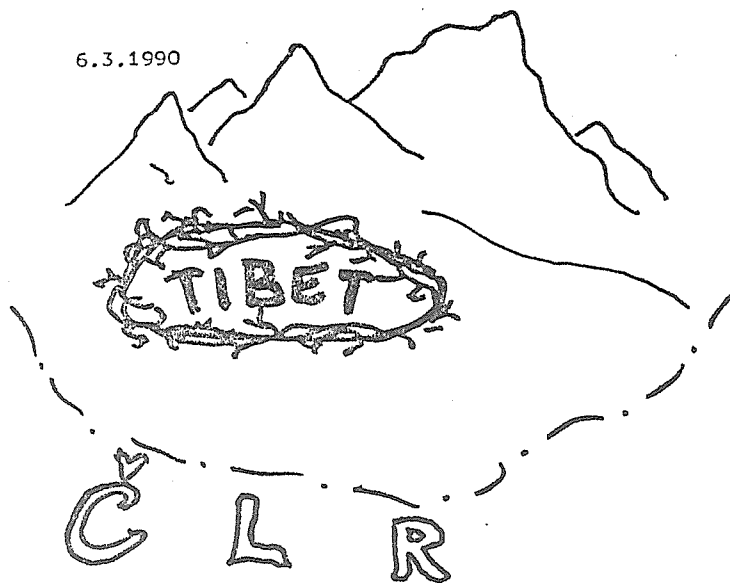
Pro nás v současné době je důležitý jeho obdiv k dosažení naší svobody a míru nenásilím a výzva "nelehnout si a neusnout"!

Své nezapomenutelné dojmy, se kterými jsem se chtěl s vámi rozdělit, bych ukončil citací dalajlámy:

"Mír a štěstí jsou zejména v rukou každého jednotlivce a představují předpoklad a cíl vnitřního klidu a tvořivé smysluplné práce. Jen tak dospějeme ke světu nenásilí a lásky."

MUDr. Jiří Mikulášek

6.3.1990

Pomůžeme cizím jazykům ?

V poslední době se víc a více setkáváme se vzrůstajícím, nevynuceným zájmem o studium cizích jazyků. Je to sympatické konstatování po letech, kdy byl povinně protěžován jeden jazyk, jehož praktické uplatnění, obávám se, neodpovídalo vždy vynaloženému úsilí. Vždyť studium cizího jazyka je, jak známo, věcí náročnou a i když vystačí s průměrným intelektem, rozhodně se neobejde bez soustavné péle a vytrvalosti.

Proto využívám příležitosti připomenout jeden ze způsobů, jak zpříjemnit několi učení. Je to čtení novin, a to v jazyce, pro který jsme se rozhodli. Beletrie totiž nenahradí a nikdy nemůže nahradit aktuálnost denního tisku, zatímco noviny, domnívám se, se naproti tomu mohou stát přitažlivým atributem studia. Jenže - kde je získat ? U nás ne a cesta do některé západní metropole není, a patrně ještě nějakou dobu nebude, levnou záležitostí.

Vzpomínám, jak po osvobození byly na pražských novinových stáncích rozvěšeny tiskoviny nejen z většiny evropských zemí, nýbrž i arabské, čínské, japonské, ale i americké. Rok 1948 přinesl zvrát. Žel i v tomto směru negativní. Západní tisk zmizel ze stánků. Pod zorným úhlem neustálého podezírání a sledování byl jakýkoliv styk se Západem považován za jev téměř protistátní, škodlivý a tím nežádoucí. Našemu občanu nezbylo, než se spokojit s komunistickým tiskem sousedních zemí, a dřívější záplava západních novin se nakonec scvrkla na Daily Worker, který už tu zase léta není, pak belgický stranický plátek Le drapeau rouge a francouzský L'Humanité, jehož distribuce byla u nás minulý měsíc zastavena. Takže nakonec tu v předplatném, jako poslední Mohykán, trání celkem hezky koncipovaný, ilustrovaný bratislavský měsíčník L'Amitié - Friendship, který však přes chvályhodnou snahu redakční rady, zůstává, v porovnání s tím co tu bylo dříve, popelkou.

Proč tohle všechno píší ? Obracím se tímto na naše OF s návrhem, aby prostřednictvím KC OF v Praze zaintervenovalo, pokud už to někdo odněkud neudělal před tím, na příslušných místech ve věci znovuzískání západních periodik, zpočátku patrně jen sporadicky a do větších měst, později i jinde. Nepochybuji, že by je studenti i ti, kteří jsou dále, nepřijali s otevřenou náručí. Domnívám se, že by se devizové prostředky na ně někde ušetřily. Brak jistě kupovat nebudeme, ale na vzdělání nebudeme šetřit rovněž. Dnes si všichni uvědomujeme, jak je důležité obnovení našeho dřívějšího významného postavení ve světě a znalost cizích jazyků tomu nesporně napomáhá.

Jaroslav Štěpán
Hranice

PÁR SLOV K POSLANCŮM, K ODVOLÁNÍ A KOOPTACÍM

Dne 28. února 1990 proběhlo v sále sokolovny plenární zasedání, během něhož byl kooptací doplněn a obnoven poslanecký sbor města Hranice. Ihned poté se mezi veřejností objevily rozhořčené hlasy žádající vysvětlení, proč ten a ten poslanec byl vyhozen. Co k tomu říci? Doporučuji přečíst si zákon o odvolání poslanců. Poslanec může ze zastupitelského sboru odejít dobrovolně, nebo (podle tohoto zákona) být odvolán politikou stranou, jejímž je členem. Z toho plyne, že poslance - člena KSČ nevyhodili ani "totalitní fóraci, ani zapráskaní socani, ani pánbičkáři od lidovců", nýbrž byl ODVOLÁN svou VLASTNÍ stranou, tj. KSČ. V případě bezpartijního poslance odvolává příslušný orgán NF či organizace NF, kterou tento zastupuje (např. zahrádkáři, Svazarm, atd.) a to po vzájemné dohodě s OF. Má-li tedy někdo nějaké námitky, nechť se laskavě obrátí na příslušnou stranu či organizaci (kolek si kupovat nemusí). Navíc samotní poslanci by snad měli vědět, kdo je odvolal.

Pokud jde o kooptaci, národní výbor doplnil počet svých členů v poslaneckém sboru volbou na návrh předložený OF po vzájemné dohodě s politickými stranami a příslušným orgánem NF. Což je v souladu se zákonem.

Z výše uvedeného snad plyne, že obnova poslaneckého sboru města proběhla legálně, a ne že "gauneři z OF si cosi zpytlíkovali podle čehosi, co si sami vymysleli tak, aby se jim to hodilo do pásu, a že nebohou KSČ zatlačili do kouta, kde se chudinka nemůže útlaku bránit" ...

A pokud to někomu stále ještě nedošlo a nadále plivá jedovatou slinou, nevádí, něčím si svůj komplex léčit musí. Budiž mu útěchou, že není sám, podobných chudáků se po 17. listopadu objevilo víc.

Kdo byl tedy kooptován za Občanské fórum? Začti se, milý čtenáři, do následujícího seznamu a dovíš se to, co ses nedozvěděl na plenáři, protože jsi tam asi určitě nebyl, nebo snad ano?

1. Ing. František Purgert, bezp., Bezručova 814, strojní ing.
2. Ing. Václav Kupčák, KSČ, 1. máje 1614, učitel
3. Jiří Dujka, bezp., Zborovská 803, řidič
4. Štefan Vébr, bezp., Leninova 21, dělník
5. PhDr. Vladimír Juračka, bezp., Komenského 388, místopředseda MěstNV
6. František Močička, bezp., Mostní 224, vedoucí kina
7. MVDr. Pavel Krejčířík, bezp., Drahotuše 422, veterinární lékař
8. Lumír Fojtík, bezp., Drahotuše Nerudova 454, fotolaborant

9. Oldřich Sedláček, bezp., Rybáře 6, vychovatel
10. Ján Staškovan, bezp., Drahotuše 20, elektrikář
11. Dalibor Černota, bezp., Struhlovsko 1461, učitel
12. PhMr. Marie Adamcová, bezp., Masarykovo nám. 5, magistra
13. Ing. Petr Želinský, bezp., Obránců míru 1364, státní zaměstnanec
14. Ing. Břetislav Švidrnoch, bezp., Potštátská 1181, věd. pracovník

Takže, občane, teď adresy poslanců navržených Občanským fórem znáš, jsi-li zavilý nepřítel OF, víš, kam a do kterých schránek máš házet anonymy. Na vývěsce na budově MěstNV v Hranicích lze vyčíst i rozmístění volebních obvodů jednotlivých poslanců, abys věděl, kdo je ten tvůj. Můžeš tedy směle adresovat své připomínky a požadavky, a to buď písemně nebo přímým vystoupením na plenárních schůzích.

Lumír Fojtík

ZPRÁVY OF

Dne 7. 3. 1990 byl v prostorách OF Hranice ustanoven městský přípravný výbor Společnosti přátel USA (SPUSA) v prozatímním složení: ing. Jan Petřík, Milan Pšenka, Olga Dietlová a Ludmila Staňková. V současné době je v Hranicích organizováno několik desítek členů společnosti. Zveme všechny naše příznivce a přátele USA do našich řad. Přihlášky a oficiální stanovy SPUSA lze obdržet na KC OF Hranice. Veškeré informace o činnosti společnosti a termín nejbližší schůzky bude zveřejněn v týdeníku OF Přehled.

Městský přípravný výbor SPUSA

Milovníci bibliofilské literatury mají možnost zakoupit si na OF dvě knihy, které z Norska zaslal pan J. Kristofori.

Franz Kafka (Oslo)
cena 18 DM - 50,-- Kčs

Smetana - Skandinavia (Oslo)
cena 20 DM - 60,-- Kčs

PROHLÁŠENÍ OF DRAHOTUŠE NA ZÁKLADĚ PŘIPOMÍNEK OBČANŮ

Naše životní prostředí se neustále zhoršuje. Trvejme proto na prověření všech akcí volebního programu tak, aby především byly prosazeny a realizovány akce, které jsou zaměřeny na zlepšení životního prostředí. Je již nejvyšší čas radikálně zvrátit vývoj situace ve zhoršování životního prostředí.

Jak je možné, že investorem výstavby prodejny stavebnin je MěstNV? Chápeme, že ve veřejném zájmu hranických občanů je vystěhování stávající prodejny stavebnin v Čaputově ulici. Nesouhlasíme s tím, že tato prodejna má být vybudována v Drahotuších v blízkosti náměstí. Proti této výstavbě rozhodně protestujeme a nesouhlasíme ani s jejím financováním z prostředků určených k zajišťování volebního programu. Tato akce výstavby prodejny stavebnin není ve veřejném zájmu občanů Drahotuší, ale pouze v zájmu SD Jednoty.

Občané Drahotuší požadují, aby se přednostně vybuďovala hloubková kanalizace, která se odkládá již přes deset let, a zavedl plynovod. Toto považujeme s ohledem na zlepšení našeho životního prostředí za prvořadý úkol volebního programu. Stávající kanalizace je již pouze veřejný trativod a do potoka tečou splašky. Z Osvětové besedy a hostince tečou fekálie přímo do potoka a rovněž i odpad z Agropodniku, z prodejny Jednoty i z rodinných domků. Tato situace je již neudržitelná, znečišťuje se čím dál více povodí Bečvy a spodní vody. Je nám snad všem lhostejno, co budeme zítra pít? Nebo snad již plánujeme dovoz pitné vody nebo její výrobu?

S čistotou ovzduší je to obdobné. Lokální vytápění tuhými méněcennými palivy bohatými na síru, zvláště při nedokonalém spalování, značně znečišťuje ovzduší a je to nejlepší recept na vznik nádorových onemocnění, zvláště u dětí.

Obracíme se na naše poslance, MěstNV - odbor životního prostředí a nadřízené orgány, aby naše oprávněné požadavky již skutečně řešili a prosazovali.

Dnes je ještě čas - zítra bude pozdě!

Z HRANICKÝCH ULIC

Od úterý 6.3. mizí z názvu naší České republiky přídavné jméno socialistická. Napříště budeme říkat, že žijeme v České republice.

Slovo socialismus se dostalo do nemilosti z důvodů nyní všude diskutovaných.

Je tedy předpoklad, že bude vytlačeno i z názvu hnutí, které ve většině případů přinášelo naší společnosti, hezky řečeno, bídu, svrab a neštovice.

O čem je vlastně řeč?

O socialistické soutěži. Jinak řečeno jde o švindl na švindl. Kdo uměl obratně ze samozřejmostí udělat výjimečnosti, z neschopnosti objektivní potíže a vše sladit do libozvučné písně, v níž není chybný tón, vyhrál.

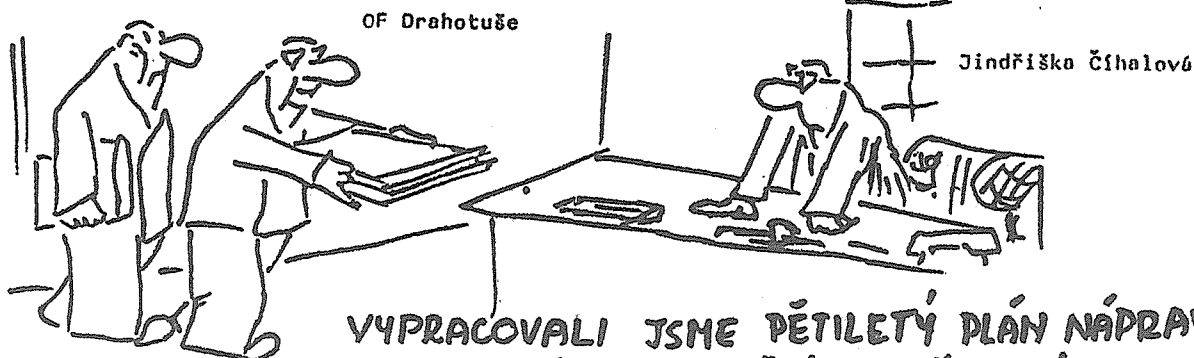
I v našem městě dosáhly některé podniky toho nejvyššího ocenění za splnění nesmyslných ukazatelů. Svého času jej například Technické služby (nyní EKOTES) vyfoukly sesterským podnikům díky tomu, že mimo jiné ušetřily elektrickou energii, naftu a mzdové prostředky. Bravo! Ovšem přeloženo do řeči nás občanů to znamenalo, že město bylo potmě, ulice se nečistily, protože stála technika a pracovníci příliš nepracovali, protože se jim málo platilo.

Hnací silou budoucnosti už nemá být žádná socialistická soutěž, jež fikaným ředitelům umožnila mávat rudými prapory nad hlavami slavicích vyvolených spolupracovníků a funkcionářů, ale konkurence.

Můžeme věřit i tomu, že na radnici jednou přijde nějaký soukromý podnikatel s nabídkou: "Zajistím čistotu města levněji, rychleji a zodpovědněji." Protože naši konšelé se snaží myslet racionálně a neženou se za rudými prapory, asi by to brali stejně tak jako všichni "hraničáci".

V důsledku toho by se mohlo stát, že před vlastním prahem staronového podniku EKOTECHNICKÝCH SLUŽEB bude zametat úplně někdo jiný.

Doufejme, že s novým názvem podniku přijde i nová kvalita v péči o naše životní prostředí.

OF Drahotuše

Jindřiška Číhalová

**VYPRACOVALI JSME PĚTILETÝ PLÁN NÁPRAVY ŠKOD,
ZPŮSOBENÝCH PŘEDEŠLÝM PĚTILETÝM PLÁNEM!**

SIGMA MÁ NOVÉHO ŘEDITELE

Podnikovým OF, ZV ROH i podle výsledků celopodnikového referenda byla 2. února vyjádřena nedůvěra řediteli k.p. Janu Ambrusovi. Již 7. února byl jmenován nový ředitel podniku pan inženýr Petr Pithart, a to po vzácné shodě všech zainteresovaných složek, jak OF, ROH i Sigma koncern Olomouc. Nejvíce mě zajímalo, zdali může mít inženýr Pithart po tak krátké době ve funkci ředitele představu o budoucnosti SIGMY Hranice. A mohu vám hned na začátku prozradit, že jsem byl překvapen v tom dobrém slova smyslu. Ing. P. Pithart má ty nejlepší předpoklady pro svou funkci. Je ročník 1941, po základní škole se učil v oboru nástrojař, pokračoval na SPŠ strojní. Dále studoval při zaměstnání fakultu VŠE v Praze. Prošel všechny základní profese, jako slévač, údržbář, technolog atd. Jeho poslední zaměstnání před nástupem do Sigmy Hranice byla profese vedoucího prognosticko-koncepčního oddělení na ředitelství státního podniku Sigma koncern. Jeho příchod do SIGMY Hranice tedy nebyla velká neznámá ani sázka do loterie, pan inženýr Pithart věděl, do čeho jde.

Položil jsem panu řediteli několik otázek:

PANE INŽENÝRE, JE NUTNÉ PŘEBUDOVAT CELÝ PROGRAM SIGMY NEBO JE MOŽNÉ POUZE INOVOVAT PROGRAM STARÝ?

Mám konkrétní představu a s tou jsem seznámil kolektiv pracovníků závodu. Výrobní program podniku nepotřebuje radikální změny co do zaměření. Ovšem musí dojít k výrazné redukci výrobního programu vzhledem k jeho rozsahu. Současné značné rozšíření s malou opakovatelností neumožňuje zavedení progresivní technologie. A to se musí změnit.

ZTRATÍ HRANICE VE VAŠEM PODNIKU PRACOVNÍ PŘÍLEŽITOSTI, NEBO JE MOŽNÉ DO BUDOUCNA POČÍTAT S ROZŠÍŘENÍM POČTU PRACOVNÍCH MÍST?

Změny ve výrobním programu se nedotknou počtu pracovních příležitostí. Úbytek výrobního programu budeme nahrazovat aktivní obchodní politikou, chceme se dostat s progresivnější technologií a inovacemi výrobků na vyspělé trhy ve světě. Na druhé straně musí nutně dojít ke změně organizace řízení podniku, které je značně zastáralé. Je nutné řízení podniku zjednodušit, zpružnit, zavést moderní techniku, což bude mít za následek určité úspory THP. Na druhé straně již dnes probíhající výstavbou vytvoříme nové pracovní příležitosti. Po dokončení této výstavby počítáme s rozšířením o 270 nových míst.

A CO PRODEJ VÝROBKŮ SIGMY DO SVĚTA?

Musí dojít ke změně teritoriální struktury vývozu. Podnik byl jednostranně zaměřen ve vývozu

na SSSR, což při dnešních ekonomických problémech sovětské společnosti vnáší do ekonomiky našeho podniku přímo pocit ekonomické destabilizace. Proto již letos dochází k zásadnímu obratu ve vývozu výrobků našeho podniku. V tomto roce vyvezeme do nesocialistických zemí zboží v hodnotě 25 miliónů ve franco korunách (FCO) a příští rok by to již mělo být 150 miliónů ve franco korunách. A v tomto trendu budeme pokračovat. Naš podnik se musí zaměřit především na průmyslově vyspělé státy světa a země disponující volně směnitelnou měnou.

DOJDE K VÝRAZNÉMU ROZLIŠENÍ MZDY MEZI ŠPATNÝM A DOBRÝM PRACOVNÍKEM?

K výrazné diferenciaci mezd musí nutně dojít, ale až po realizaci nového organizačního uspořádání podniku. Budu se snažit vytvořit plošnou strukturu ekonomicky uzavřených celků. Tyto celky si vytvoří svou vlastní podnikatelskou a ekonomickou činností mzdové prostředky, prostředky pro výraznější diferenciaci mezd, než je tomu dosud. V rámci těchto menších pracovních kolektivů, bezprostředně závislých na svých pracovních výsledcích, potom musí zákonitě dojít k rozdílu mezi špatnými a dobrými pracovníky.

JAK SE PROMÍTLY ZA TAK KRÁTKOU DOBU RADIKÁLNÍ ZMĚNY VE VEDENÍ NAŠEHO STÁTU VE VAŠEM PODNIKU?

Radikální změny probíhají - během jednoho měsíce došlo k výměně dvou náměstků a ředitele SOU. Tím personální změny ve vedení nejsou ukončeny.

Poslední otázka: JAK HODNOTÍTE ČINNOST OF V SIGMĚ?

S negativní činností OF v závodě jsem se zatím nesetkal. Mezi OF a odbory existuje dohoda, že novému vedení podniku, které si sami vybrali, nebudou klást překážky. Vzájemně se respektujeme a hledáme společná řešení k prospěchu celého závodu.

Děkuji za rozhovor.

Za "Přehled" se ptal -OLI-
V. Helcl

Rozsah našeho týdeníku nám zatím neumožňuje rozsáhlejší rozhovor a pracovníci Sigmy byli seznámeni s představou nového ředitele o budoucnosti závodu podrobněji ve svém podnikovém časopise.

DOKONČENÍ Z MINULÉHO ČÍSLA (ROZHOVOR S P. T. HRADÍLKEM)

Jaké jsou vaše vztahy k panu prezidentu Havlovi a jak byste se zachoval, kdyby vám někdo před půl rokem řekl, že Václav Havel bude dnes prezidentem?

Tak v tomto směru jsem tak trochu šťastný člověk, protože mě můj život a to, co předcházelo tomu, co teď prožíváme, přivedly k tomu, že jsem měl k Havlovi poměrně blízko. Osobně jsem ho poznal až na podzim 1986, přestože jsem o něm už dříve věděl a on, jak mi později řekl, věděl o nějakých mých písemnostech. Protože byl však několik let ve vězení a protože zpočátku ani naše aktivita nebyla tak velká, poznali jsme se až v roce 1986. Následovaly takové běžné kontakty, kdy jsme se sešli při různých příležitostech - to bylo například v Lánech nebo při pohřbu Pavla Wonky. Avšak v souvislosti s tím, že jsem se stal v loňském roce mluvčím Charty, těch kontaktů přibývalo. Zejména potom na podzim, kdy můj kolega Saša Vondra, nynější Havlovův poradce, šel na několik týdnů do vězení a Václav Havel ho v úloze mluvčího Charty 77 nějakou dobu zastupoval. Takže jsem s ním každý týden projednával záležitosti, které souvisely s činností Charty.

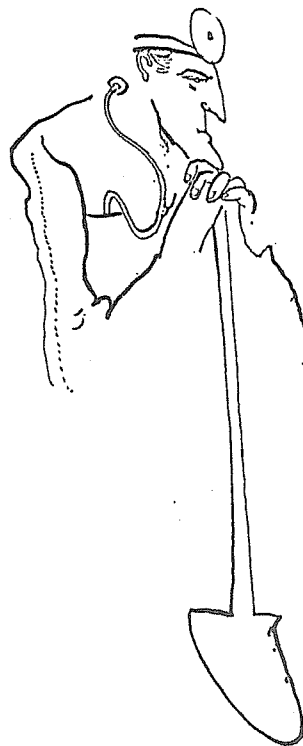
Mohu říct, že se s Václavem Havlem znám dobře. V současné době si tykáme, což je ovšem u signatářů Charty časté. Osobně k němu cítím velkou sympatie. Myslím si, že tím, co teď dělá, píše to nejnádhernější drama, které kdy dával dohromady. Nevylučuji, že některé aspekty toho dramatu se lidem nemusí líbit. Nicméně jeho přístup je naprosto nekonvenční a sehrává velice výraznou roli. Myslím si, že právě to, že je Havel prezidentem, je základní zárukou, že procesy, které u nás probíhají, jsou skutečně nezvratné. Další záruky budou, až bude zvolen nový parlament a ustanovena nová vláda. Neříkám přitom, že nynější vláda je špatná, ale stále je to jen vláda prozatímní. Až budou tyto body splněny, pak zde bude záruka určité stability.

Co se týká toho, že je v současné době Havel prezidentem, tak to pro mne není vůbec žádné překvapení. Ve svých úvahách jsem již mnohem dříve předpokládal, že se Václav Havel prezidentem stane. Nečekal jsem, že to bude tak brzo. Domníval jsem se, že to bude přes mezistupeň v podobě A. Dubčeka. K tomu by pravděpodobně došlo, kdyby nebylo 17. listopadu. Kdyby se to řešilo na bázi kulatého stolu tak jako v Polsku nebo v Maďarsku. Ale tím, že došlo k 17. listopadu, věci začaly mít charakter exploze, která způsobila, že dnes je Václav Havel na hradě.

Jakou předpokládáte budoucnost OF?

Domnívám se, že my asi budeme více čerpat z politických zkušeností evropských zemí, že politická zkušenost USA, která nás sice svým způsobem oslovuje, nebude pravděpodobně tou nosnou zkušeností. Ve Spojených státech dvě hlavní politické strany mezi volbami jakoby skoro neexistovaly. - dochází k aktivizování až před volbami. U nás si myslím, že to bude záležitost kompromisu mezi tím americkým a evropským pojetím. Proto předpokládám, že v dalším období po volbách - mám na mysli parlamentní volby - bude výrazně vzrůstat vliv samostatných silných politických stran, které už budou opouštět platformu OF. Ale nevylučuji, že OF zůstane platformou pro lidi, kteří nebudou chtít být členy té či oné politické strany. Ale chtějí se jako občané politicky angažovat, aniž by se přidali k určité politické straně. Pro tyto lidi může platforma OF být přijatelná. Je to ale otázka dalšího vývoje. Nevylučuji, že OF může být onou formou realizace aktivní politiky před volbami různého stupně, tak, jak to probíhá třeba právě v USA. To znamená útlum a aktivizace.

Je možné, že OF bude ovlivňovat politickou situaci obdobně, jak ji chtěli ovlivňovat třeba lidé z KANu z roku 1968. Je zde celá řada možností. Ale myslím si, že tato země, vzhledem k tomu, že je ve středu Evropy a je Evropou ovlivňována, dá přednost spíše výrazným politickým stranám a politickým seskupením.

Pavel Lukeš

KNIHOV ZA DEMOKRACII

Mluvčí KC OF v Hranicích pan Vlastimil Helcl shromáždil z darů svých zahraničních přátel pro OF i ze svých vlastních knih fond asi o 60 titulech, s převažující tematikou naší novodobé historie, např. P. Drtina Paměti I - IV, a s dalšími pro nás zatím málo známými knihami, jako je Solženicynův Ostrov Gulag apod. Velká část knih byla oxeroxovaná v Norsku.

Dále má OF k dispozici celé ročníky časopisů vydávaných za hranicemi, k nimž většina z nás neměla žádný přístup. Jsou to Listy (Řím), Reportér, Zpravodaj (Švýcarsko), České noviny, Severské noviny, několik čísel 150 000 slov, Studie a další.

OF bude mít možnost doplňovat tento fond dalšími oxeroxovanými tituly z knihovny Sergeje Machonina a časopisu Vokno.

V současné době je většina knih zapůjčena na výstavku OF ve Vsetíně, protože ve stávajících místnostech našeho OF není pro tuto další činnost místo. Po přestěhování do budovy na Leninově ulici v druhé polovině března hodláme půjčovat knihy zájemcům systémem, který by znemožnil jejich zcizení i příliš dlouhé držení.

Časopisy chceme nabídnout zájemcům jen k internímu pročitání v budově OF. Jsme vedeni snahou, aby se v co nejkratší době dostala tato literatura do rukou maximálního počtu čtenářů.

Nehodláme touto naší další činností konkurovat městské knihovně, známe odbornost jejího vedení i úspěšnost jejího působení. Ovšem přiznáváme, že chceme prostřednictvím knihovny (snad přesněji knihovničky) a čítárny získávat přízeň dosud váhavých občanů našeho města pro program OF.

Jak kriticky zaznělo na Fóru kulturních pracovníků 17.2., hlavním cílem OF je skutečně zajištění demokratických voleb. Ovšem práce s knihou může být jedním z prostředků, jak tohoto cíle dosáhnout. V minulém čísle Přehledu jsme tak mohli použít z těchto knižních materiálů vhodné citáty k výročí T.G.M. filozofů Václava Černého a Jana Patočky.

(hu)

MÍSTO PRO KNIHOVNU!

Městská knihovna v Hranicích je druhou největší knihovnou v okrese s bohatou činností. Hlavní poslání knihovny - zprostředkovat cestu literatury ke čtenářům, plní knihovna ke spokojenosti svých uživatelů. V roce 1989 bylo registrováno celkem 3 300 čtenářů, kteří si vypůjčili přes 137 000 knih a časopisů. K tomu všemu je třeba připočíst široce rozvinutou informativní a výchovnou činnost pracovníků knihovny.

Knihovna úzce spolupracuje se základními a středními školami ve městě, pro které připravuje knihovnické lekce, miníma, exkurze a besedy o literatuře a spisovatelích. Obdobně připravuje besedy pro dospělé, zejména Klub důchodců, Domov důchodců a pod. V roce 1989 uskutečnily pracovnice knihovny celkem 110 besed.

Celá tato činnost knihovny se však odvíjí v naprosto nevyhovujících podmínkách. Půjčovny v Zápotockého ulici už dávno nejsou místem, kde by si čtenář mohl knihu pohodlně vybrat, ale připomínají spíše přeplněné skladiště. Není zde ani klid, ani prostor k prohlídce knih a časopisů. Z toho vyplývá naléhavá potřeba čítárny, chcete-li studovny, kterou, jak jsme přesvědčeny, by využívala a ráda přede vším mládež středních škol.

Na území našeho města pracují ještě dvě profesionální pracoviště, a to na třídě 1. máje a v Drahotuších. Dá se říci, že svým umístěním a vybavením prozatím vyhovují obyvatelům příslušných částí města. Neřeší to však potřeby centrální knihovny, jejíž funkce je v našem městě nezastupitelná. A to nejen tím, že pečuje o značný knižní fond - asi 73 000 svazků, ale také soustřeďuje převážnou většinu čtenářů. Navíc plní Městská knihovna i funkci střediskovou pro dalších 17 neprofesionálních knihoven v okolních obcích.

Z uvedeného rozsahu činností Městské knihovny jednoznačně vyplývá, že nutně potřebujeme odpovídající technické a prostorové vybavení. To znamená nejen prostorné půjčovny, čítárnu, případně studovnu, ale také vhodné sklady k uložení KF a ostatní pracovní místnosti. Naše požadavky nepovažujeme za přehnaně maximalistické, ale naopak odpovídající velikosti naší knihovny i města. Uvažujeme totiž o tom, že knihovna musí v příštích letech nutně rozvinout své služby v dalších oblastech. Myslíme např. na reprodukční činnost, široké informační služby, půjčování gramodesek, videokazet a pod. A k tomu je bezpodmínečně nutné vytvořit odpovídající technické zázemí a esteticky přijatelné prostředí pro všechny uživatele knihovny.

Máme za to, že v dohledné době není reálné uvažovat o výstavbě nového objektu, proto vycházíme z dané situace v našem městě. Již před 30 lety se uvažovalo o přestěhování knihovny do zámku, a i dnes, zdá se, tato možnost zůstává jako jediná. Podle našeho názoru by měl zámek konečně sloužit kulturním účelům. Nemyslíme tím jenom knihovnu, ale i ostatní kulturní zařízení, které našemu městu chybí. Jsme si vědomi, že náš návrh není možné realizovat v příštích dnech nebo týdnech. Snad není ani jediným možným řešením. Víme však naprosto jistě, že je nutné zahájit konkrétní jednání se všemi zainteresovanými složkami k vyřešení celé situace.

Smyslem celého našeho konání není jen tato proklamace, ale i snaha o to, aby MČK v Hranicích se svou činností stala přitažlivou pro celou hranickou veřejnost. A proto věříme, že naše snažení podpoří nejen státní orgány, ale i naše čtenářská obec.

Pracovnice
Městské knihovny
v Hranicích

ZPRÁVY

T.G.M.

V pondělí dne 5. března 1990 se uskutečnil ve Spojeném závodním klubu vzpomínkový večer k uctění 140. výročí narození prvního československého presidenta Tomáše Garrigue Masaryka.

Před ne zcela zaplněným hledištěm vystoupil nejdříve dětský sbor, který pod vedením paní T. Jonasové zazpíval několik národních písní. Na závěr uvedl oblíbenou Masarykovu "Ach synku, synku ..." Poté ve výborně koncipovaném projevu připomněl pan Oldřich Kubiček, zástupce ředitele gymnázia v Hranicích, osobnost T. G. Masaryka jako člověka - humanisty, vědce i politika.

Závěr večera tvořilo pásmo slova a hudby, které připravili členové divadelního souboru Tyl OB Drahotuše - paní Eva Pirková, MUDr. Raman Čevela a JUDr. Ladislav Myška spolu s manžely Vývodovými z Lidové školy umění v Hranicích.

Od úvodního slova, se kterým na zahájení večera vystoupila paní Renata Kosková, ředitelka SK ROH, až po závěr, vyzněl celý pořad jako komorní, ale slavnostně laděný hold T. G. Masarykovi, o kterém se na veřejnosti nemohlo mluvit několik desítek let. O úspěšném uměleckém vyznění večera svědčil pak nadšený potlesk přítomných diváků.

Věra Šromová

POMOCTE

Redakce PŘEHLEDU se obrací na hranické podniky o pomoc při vydávání našeho týdeníku. Organizace, která disponuje ofsetovým strojem ROMAYOR nebo jiným, který tiskne na formát A3 (případně větší), a byla by ochotna pomoci, ať se obrátí jakoukoliv formou na redakci Přehledu nebo výbor KC OF v Hranicích. Náklady spojené s tiskem, včetně mezd a odměn pro obsluhu stroje uhradíme.

PS Papír a přípravu tisku si zajistíme sami.

Redakce

OMLUVA

Pan ing. Jaroslav Kopecký se omlouvá redakci a především čtenářům týdeníku Přehled, že v článku nazvaném Těžké kovy v Bečvě v Přehledu č. 6 uvedl některé ne zcela přesné údaje při hodnocení rozboru vody.

→ VÝZVA ←

Vyzýváme autory, kteří nám poslali poštou nepodepsané příspěvky, aby nám dodatečně oznámili svá jména. Máme zájem o publikaci.

ROZBÍJEL JSEM
SOCHY HITLERA,
MASARYKA,
STALINA, GOTTIVALDA -
...SE MILOU SE TEN ŽIVOT
TAKY NEHAZLIL

Touto karikaturou vám představujeme Jana Kristoforihho, s jehož kresleným humorem se budete nadále setkávat na stránkách "Přehledu".

! NEPŘEHLEDNĚTE !

Obracíme se na hranickou veřejnost s prosbou o zapůjčení čísel předválečného hranického Přehledu nebo Hlasu Východní Moravy. Časopisy laskavě předávejte na OF na Masarykově náměstí. V pořádku vám je vrátíme.

! OPĚT AZBEST !

V poslední době kampaň, vyvolaná míněním o karcinogenitě azbestu, utichla. Dokladem toho je vyhlášení Agentury pro ochranu životního prostředí USA o zrušení svého návrhu na zákaz používání azbestu v průmyslu a používání materiálů s jeho obsahem, který byl vydán v roce 1985. V současnosti většina vědců a specialistů zjistila, že používání azbestu při patřičné kontrole je efektivní a úplně bezpečné.

OBIS-VTEI CEVA Trančín

Pracovníci CVH připravují vydání jednostránkového materiálu o vlivu hranické cementárny na životní prostředí. Tento materiál bude v dohledné době k dispozici obyvatelům našeho města.

Vedení CVH